

Sportakkoord Heemstede

Sportakkoord Heemstede

“Iedereen moet in Heemstede met plezier kunnen sporten en bewegen!”

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Facts en Figures Heemstede	4
3. Nationaal Sportakkoord “Sport verenigt Nederland”	7
4. Pijlers Nationaal Sportakkoord	8
5. Proces, realisatie en implementatie SA Heemstede	9
6. Sportakkoord Heemstede → Nota Sport en Bewegen	17
7. Bronnen	21
8. Deelnemers Sportakkoord Heemstede	22
9. Colofon	23

1 Inleiding Sportakkoord Heemstede

Heemstede heeft een rijk sport- en beweegaanbod en er wordt dan ook volop gesport en bewogen. Zelfs meer dan het landelijk gemiddelde. Er is echter nog ruimte voor verdere groei in sportparticipatie en -activatie. Heemstede behoort demografisch gezien niet tot de doorsnee c.q. gemiddelde gemeente in Nederland en heeft qua bevolkingssamenstelling specifieke kenmerken waar lokaal beleid, met oog voor nationale trends en ontwikkelingen, op in moet spelen.

Heemstede heeft daarom het proces in gang gezet om te komen tot een Lokaal Sportakkoord en tevens daarna de Nota Sport en Bewegen te actualiseren en te vernieuwen.

De pijlers uit het Nationaal Sportakkoord “Sport verenigt Nederland” kunnen dienen als leidraad voor de verschillende beleidsonderdelen, aandachtspunten en doelstellingen. In het Sportakkoord Heemstede worden per geselecteerde pijler speerpunten, doelgroepen doelstellingen benoemd. Tevens wordt toegelicht hoe het ten uitvoer kan worden gebracht en de uitvoeringskosten aan lokale initiatieven ten goede kunnen komen.

De inhoud, maar met name succesvolle implementatie van het Sportakkoord Heemstede kan als basis dienen voor het sportbeleid zoals, boven benoemd, dit zal worden geborgd in een vernieuwde meerjarige nota Sport en Bewegen.

Met de implementatie van het Sportakkoord Heemstede wordt een nieuwe stap gezet in het actualiseren van sport- en beweegaanbod, het inspelen op nieuwe en/of veranderde behoeften van inwoners en aanbieders, het verhogen van sport- en beweegdeelname, het bijdragen aan betere activatie en participatie van kwetsbaren en het optimaliseren van duurzame en bredere inzet van sportaccommodaties.

Veel ambitie! Met een ultiem doel:

“Iedereen moet in Heemstede met plezier kunnen sporten en bewegen!”

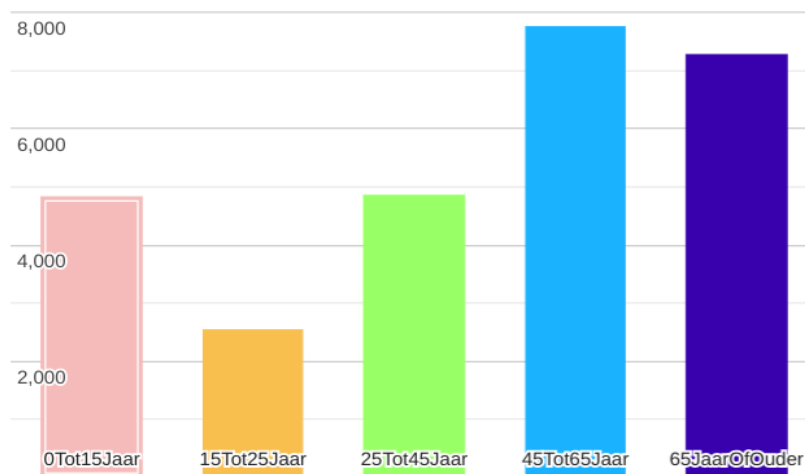
2 Facts & Figures Heemstede

Heemstede is een gemeente in de provincie Noord-Holland, heeft 27.286 inwoners en kent 12.021 huishoudens. De totale oppervlakte van Heemstede is 964 hectare. Hiervan bestaat 47 hectare uit water.

Leeftijdsverdeling in Heemstede

Heemstede kent een relatief grote groep inwoners van 45 jaar en ouder; Meer dan de helft van de inwoners valt binnen deze leeftijdscategorie 45 jaar waarvan bijna de helft 65 jaar of ouder is.

Inwoners naar leeftijd in de gemeente Heemstede

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2019 per leeftijdscategorie.

Bron: Allecijfers.nl

Toekomst Cijfers

Tot 2040 groeit de bevolking in de regio Kennemerland (exclusief Haarlemmermeer) met 29.000 inwoners. Heemstede groeit met 400 inwoners in dezelfde periode. Relatief gezien heeft Heemstede veel één- en tweepersoonshuishoudens (ouderen) én veel huishoudens met kinderen. Vaak gaat het om huishoudens tussen de 55 en 75 jaar oud. Heemstede telt 9% jonge huishoudens tussen de 18 en 34 jaar; dat is de helft minder dan bijvoorbeeld in de MRA (Metropoolregio Amsterdam). Als gevolg van sterke vergrijzing groeit het aantal 75+ huishoudens met ruim 1.100.

Sport en Bewegen

Van de Heemstedse kinderen in de leeftijdscategorie onder de 12 jaar is 87% lid van ten minste één sportvereniging. In deze leeftijdscategorie sport 75% van de kinderen minstens 1 uur per week bij een vereniging. 86% van de kinderen in deze leeftijdscategorie beweegt meer dan 7 uur per week. Van de jongeren van 12 t/m 18 jaar is ook 87% lid van ten minste één sportvereniging. 57% van de scholieren beweegt regelmatig. Landelijk is 78% in de leeftijdscategorie onder de 12 jaar en 56% van de 12 t/m 19-jarige lid van een sportvereniging.

Landelijk is het percentage volwassenen dat lid is van een sportvereniging twee keer zo klein als het percentage jongeren onder de 20 jaar. Van de volwassenen tussen de 35 en 54 jaar bijvoorbeeld is 23% lid van een sportvereniging. Lid zijn van een sportvereniging is dan ook geen goede indicator voor de mate van bewegen bij volwassenen en ouderen. Hiervoor is de beweegrichtlijn ontwikkeld. Kortgezegd komt het erop neer dat volwassenen en ouderen om aan deze norm te voldoen minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen moeten doen. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel. Landelijk haalt 50% van de volwassenen deze norm en 37% van de 65-plussers. In Heemstede haalt 69% van de volwassenen deze norm en 78% van de ouderen.

Kortom zowel de jeugd als volwassenen in Heemstede sporten en bewegen boven het landelijk gemiddelde.¹

Gezondheid

Inwoners van de gemeente Heemstede scoren over het algemeen goed op de beweeg- en gezondheidscijfers. 62% van de inwoners van Heemstede beweegt voldoende; dat is ver boven het landelijk gemiddeld van 49%.

Specifiek voor Kennemerland is de groter wordende groep ouderen met lichamelijke gezondheidsproblemen. Van de ouderen heeft 57% overgewicht en 14% ernstig overgewicht, 77% van de ouderen is voor één of meer chronische aandoeningen onder behandeling van een arts, waarvan 14% voor diabetes.

Ook de overgewichtcijfers in Heemstede liggen met 43% onder het landelijk gemiddelde van 50,1%. Aandachtspunt is het percentage inwoners van 19 jaar en ouder dat aangeeft 'drinker' te zijn, namelijk 88% dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 80%. 17% geeft aan 'roker' te zijn.²

Aantal sportverenigingen

Heemstede kent een rijk sportverenigingsleven. In de gemeente zijn veel verenigingen actief waar een groot arsenaal aan sport- en beweegactiviteiten wordt aangeboden zowel in binnen- als buitensportaccommodaties als ook in de buitenruimte.

Naast de geëigende sporten als hockey, tennis en voetbal kent Heemstede ook een aantal

¹ Zie www.gezondheidsatlaskennemerland.nl van de GGD Kennemerland.

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/12/lichte-daling-aantal-rokers-onder-volwassenen>

kenmerkende sporten die ook goed passen bij het karakter van Heemstede: onder meer bridge, badminton, ouderen fitness en roeien. Ook op het vlak van de denksporten blijft Heemstede niet achter: zo kent Heemstede binnen de gemeentegrenzen o.a. 5 bridgeverenigingen, klaverjasverenigingen en een schaakvereniging.

De infrastructuur van de sport kent 2 sportparken verspreid over de gemeente, 2 tennisparken, 1 sporthal, uiteraard verscheidene gym- en danszalen en een gemeentelijk zwemcomplex. Bij onder andere hockey, tennis, voetbal en roeien wordt sport aangeboden voor mensen met een beperking. Tot slot kent Heemstede voor de jonge jeugd 5 scoutingverenigingen.

3 Nationaal Sportakkoord “Sport verenigt Nederland”

Sport verenigt Nederland

Ruim 9,4 miljoen Nederlanders sporten elke week. De één heeft een abonnement bij het fitnesscentrum of zwembad, de ander is lid van een sportvereniging en weer een ander traint voor de marathon. We hebben in ons land 26.000 sportverenigingen en 6.000 sport- en beweegondernemers bieden hun diensten aan. We beschikken over prachtige accommodaties en organiseren fantastische sportevenementen. Honderdduizenden vrijwilligers helpen de sport organiseren. Hierdoor is de sport dichtbij huis en laagdrempelig. Dat maakt onze sportinfrastructuur en –cultuur uniek in de wereld.

Deze brede basis is ook het fundament voor succes van de Nederlandse topsport. Iedere topsporter is begonnen bij een plaatselijke club of vereniging. Nederland is trots op hen. We leven massaal mee met topatleten als Dafne, Rico, Epke, Bibian, Kjeld en de Oranje Leeuwinnen. Sport verenigt mensen, sport verenigt Nederland. Maar succes is niet vanzelfsprekend. Het gaat goed met de sport. Tegelijkertijd zijn er natuurlijk zorgen en wensen. De motorische vaardigheid van kinderen is afgenomen. Er zijn groepen mensen die nooit sporten. Sportaccommodaties staan te vaak leeg. Niet iedereen weet zich respectvol te gedragen langs de lijn. En de klassieke sportvereniging komt verder onder druk te staan door minder leden en vrijwilligers. Als het aantal sporters in ons land afneemt, heeft dat ook gevolgen voor de topsport. We willen er daarom voor zorgen dat mensen blijven sporten. Door aanbieders te versterken en kinderen weer meer en beter te laten bewegen. Door de sportaccommodaties aantrekkelijker en toegankelijker te maken. Dan betrekken we iedereen bij sport. Dan kan de sport bijdragen aan een gezond Nederland en aan een samenleving die zich één voelt.

Daarom hebben de minister van Sport (ministerie van VWS), de gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten) en de sportbonden (NOC*NSF) de handen ineen geslagen. Samen met de provincies, tal van maatschappelijke organisatie en bedrijven hebben we een Nationaal Sportakkoord gesloten. Dat is voor het eerst in de geschiedenis.

4 Pijlers Nationaal Sportakkoord

De pijlers van het Nationaal Sportakkoord kennen elk een specifieke focus qua doelgroepen en doelstellingen. In aanleg zullen alle pijlers in meerdere of mindere mate van toepassing kunnen zijn en kunnen per deelnemende gemeente naar de lokale behoefte worden vertaald.

Onderstaand de pijlers met toelichting in samengevatte weergave :

a Inclusief sporten & bewegen

Iedereen kan met plezier mee doen, voelt zich veilig, hoort erbij, wordt niet uitgesloten en kan eigen sportkeuzes maken.

b Duurzame sportinfrastructuur

Open, duurzame en renderende sportaccommodaties die voor breder gebruik en bredere doelgroepen worden ingezet.

c Vitale sport- en beweegaanbieders

Kwalitatief en divers kader binnen toekomstbestendige samenwerkende traditionele en nieuwe sportaanbieders met innovatief aanbod qua inhoud en lidmaatschapsvormen die kunnen terugvallen op structurele verenigingsondersteuning.

d Positieve sportcultuur

Alle aanbieders hebben structureel aandacht voor positieve sportbeleving van sporters (en ouders!) met duidelijke kaders en handhaving waarbij voor jeugd geldt dat welzijn boven winst wordt gesteld.

e Vaardig in bewegen

Van jongs af aan een goede en continue ontwikkeling van motorische vaardigheden, voldoen aan de beweegnorm, grotere sportparticipatie onder tieners en het borgen van het belang van sporten en bewegen in het bewustzijn van ouders en verzorgers.

f Topsport die inspireert

Optimaal topsportklimaat wat zorgt voor instroom, ontwikkeling en uitstroom van talentvolle sporters, waarin ruimte is voor topsportevenementen en media aandacht en waar innovatie en onderzoek bijdragen aan rendement en de internationale positie van Nederland op de topsportkaart.

5 Proces, realisatie en implementatie SA Heemstede

Het Sportakkoord Heemstede is gefaseerd tot stand gebracht. Op basis van een eerder uitgevoerd onderzoek onder lokale partijen in het veld en de daaruit voortgekomen mindmap is in 2020 een enquête gehouden onder een breed veld van respondenten uit de sectoren sport, welzijn, zorg, onderwijs en andere relevante stakeholders. Uit de respondenten is een kerngroep gevormd met gewogen representatie uit eerder genoemde sectoren aangevuld met en onder begeleiding van de sportformateur en de sportadviseur (resp. dhr. A. Willemstijn en dhr. J. Buitendijk). Deze kerngroep heeft zich gebogen over de landelijke regeling, de actuele situatie in Heemstede op basis van eerder genoemde mindmap én enquête resultaten en de lokale toepasbaarheid van de pijlers van het Nationaal Sportakkoord.

Enquête 2020

In de enquête is een breed scala aan onderwerpen uitgevraagd m.b.t. ervaren behoefte in het veld maar ook de bereidheid om ten behoeve van doelgroepen en doelstellingen bij te dragen aan verbreding en/of verbetering van aanbod. Tevens is de bereidheid getoetst om te participeren in de kerngroep ten einde actief bij te dragen aan realisatie en implementatie van het Sportakkoord Heemstede. Dit heeft geleid tot vorming van onderstaande kerngroep.

Kerngroep

De kerngroep wordt gevormd door:

Lisette van Dee, Team Sportservice Heemstede - Zandvoort

Rianne Koldenhof, SportSupport

Pieter van der Beeke, RCH Pinguins

Henry Livestroo, HPC Heemstede

Mike Doodeman, Wij Heemstede

Jim Wessels, Urban Sports

Arnoud Willemstijn, sportformateur

Jerry Buitendijk, sportadviseur

Doelgroepen Sportakkoord Heemstede:

De kerngroep ziet in Heemstede met name ruimte voor extra aandacht voor:

- Jongeren (12 tot 23 jaar)
- Anders georganiseerde sporters (niet vanuit traditioneel verenigingsperspectief)
- Ouderen (leeftijd vs levensfase)
- Inwoners met een fysieke en/of psychische beperking en/of chronische aandoening
- Inwoners met om andere redenen dan een beperking afstand tot sport & bewegen (statushouders, lage sociaal economisch status, et cetera)

Selectie pijlers Sportakkoord Heemstede

De kerngroep heeft zich gebogen over de pijlers van het Nationaal Sportakkoord en deze getoetst aan de actualiteit van de Heemstedse behoefte.

De kerngroep is van mening dat de pijler *“Topsport die inspireert”* weliswaar relevant, ook Heemstede kent talenten, als minder zwaarwegend kan worden gezien en niet nader wordt uitgewerkt in het Sportakkoord Heemstede.

De pijler *“Vaardig in bewegen”* en daarmee doelgroep jeugd (0 – 12 jaar) wordt naar mening van de kerngroep reeds goed bediend met name door de inzet van de buurtsportcoaches van SportSupport en de aandacht voor Sport en bewegen in het basisonderwijs.

De pijler *“Positieve sportcultuur”* kan qua inhoud worden meegenomen in de geselecteerde drie pijlers van het Sportakkoord Heemstede (past met name goed in *“Inclusief sporten & bewegen”* en *“Vitale sport- en beweegaanbieders”*).

In Heemstede richt het Sportakkoord zich op:

1) ***“Inclusief sporten & bewegen”***

Ambitie uit het Nationaal sportakkoord

Sporten en bewegen moet bereikbaar zijn voor écht iedereen. Voor jong en oud. Voor gezond en minder gezond. Voor meer en minder kwetsbare groepen, óf mensen die buiten de boot dreigen te vallen.

Doel

De ambitie is dat iedere Heemstedenaar een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Inclusief sporten en bewegen is vanzelfsprekend. Belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie worden weggenomen.

Motivatie

- Sporten en bewegen moet bereikbaar zijn én blijven voor iedereen! Dat is niet vanzelfsprekend voor iedereen. Ook de meer kwetsbare doelgroepen die b.v. vallen onder WMO, Participatiewet, Jeugdwet, GGZ-cliënten, statushouders moeten kunnen sporten en bewegen.
- Ook (vaak) minder zichtbare groepen, die kampen met armoede of eenzaamheid willen wij bereiken. Zij moeten zonder drempels kunnen deelnemen. Eenzaamheid is een groeiend fenomeen, niet alleen onder ouderen maar ook onder jongeren.
- De 65-plussersgroep groeit extra hard in Heemstede door vergrijzing. Tegelijkertijd wordt deze groep steeds vitaler. Op deze trend dient te worden ingespeeld met juist aanbod.
- De veranderingen van de samenstelling van de bevolking in relatie tot gerelateerde en trendmatige ontwikkelingen vraagt ook om thematische doelgroep benadering; b.v. dementie, obesitas.
- Sporten en bewegen zien als middel om sociaal/maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

- Sport en verbinden maakt mensen blij en draagt bij aan lichamelijke en geestelijke gezondheid en welzijn.
- Verenigingen staan voor hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Er is breed draagvlak voor het verder vergroten van deze sociale rol vanuit verenigingen.

Doelstellingen

- Hoger percentage Heemstedenaren in alle doelgroepen doet regelmatig aan sporten en bewegen
- Heemstedenaren zien conditie verbeteren en blijven langer actief
- Meer Heemstedenaren met afstand tot sport en bewegen kunnen deelnemen aan regulier of speciaal aanbod
- Meer verenigingen en/of andere sportaanbieders verzorgen laagdrempelig aanbod op/in sportaccommodaties of dichterbij huis in de openbare ruimte
- Realiseren van specifiek aanbod (interventies als Nationale Diabetes Challenge) gericht op specifieke doelgroepen
- Realiseren (extra) aanbod op gebied van essentiële vaardigheden (fietsen, zwemmen) voor doelgroepen waar dit minder vanzelfsprekend is.
- Realiseren van meer samenwerking tussen zorgpartijen en sportaanbieders voor specifieke doelgroepen.

2) “Vitale sport- en beweegaanbieders”.

Ambitie uit nationaal sportakkoord

Aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig maken zodat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk blijft.

Doel

De ambitie is om alle typen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken. De financiële en organisatorische basis wordt op orde gebracht zodat aanbieders hun vizier kunnen richten op een passend aanbod en op passende bindingsvormen.

Motivatie

Het toekomstperspectief is in belangrijke mate afhankelijk van de vraag naar aanbod. De hoeveel leden in relatie tot de kostenstructuur van de vereniging bepalen de gezondheid van het financieel fundament. Het reilen en zeilen draait vooral op inzet en beschikbaarheid van vrijwilligers.

Toegankelijkheid wordt sterk bepaald door juist aanbod én betaalbaarheid.

Verenigingen kijken naar de eigen vitaliteit en het benoemen en bouwen van toekomstscenario's. Tevens het actueel inspelen op en meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen en inspelen met juist aanbod op trends en het bereiken van specifieke doelgroepen (inclusief sporten).

Verenigingen hebben - in de meeste gevallen - specifieke ondersteuning nodig op het vlak van.

- Behoud van leden
- Werven van (jeugd)leden
- Werven en behouden van vrijwilligers
- Doelgroepen verder in kaart brengen en verbinden

Meer en betere samenwerking is de katalysator in dit geheel. Hier willen we op inzetten. Samenwerkingen kunnen naar een hoger niveau. Samenwerkingen tussen verenigingen, tussen verenigingen en gemeente, vereniging overstijgende activiteiten en belangen. B.v. fusie, heldere financiën, helder beheer van accommodaties, et cetera. Hiermee moeten we beter inspelen op behoefte van sporters en deze ook beter begrijpen. Dat willen we doen met open mind, creatief, meebewegend, met focus op kansen en vanuit de gedachte 'samen kom je verder'. Er is momenteel nog geen geïnstitutionaliseerd orgaan of entiteit waar verenigingen samenkomen en/of elkaar vertegenwoordigen. Het formeren van de kerngroep willen we linken aan dit proces.

Vitaal vanuit verenigingsperspectief betekent ook het eenduidig promoten/doorvoeren van de gezonde kantine - dit om de gezonde keuze makkelijk te maken, en overal een eenduidig en zichtbaar niet-rookbeleid te realiseren.

Doelstellingen

- Versterken kader verenigingen door:
 - Trainingen vanuit sportorganisaties, bonden of andere partijen
 - Realiseren van verenigingsadvies d.m.v. inzet additionele formatie buurtsportcoaches
 - Realiseren van structureel periodiek overleg met en tussen aanbieders en relevante stakeholders
- Versterken financiële posities verenigingen
 - Advies gezamenlijke/volume inkoop
 - Advies sponsoring
- Behoud en groei van leden en vrijwilligers
- Verbeteren implementatie beleid op:
 - Verminderen roken en drinken op/in sportaccommodaties en directe omgeving inclusief handhaving
 - Realiseren gezond(er) kantine aanbod

3) “Duurzame sportinfrastructuur”

Ambitie uit nationaal sportakkoord

Om met z'n allen een leven lang te kunnen sporten en bewegen, is een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur nodig.

Doel

De ambitie is om Heemstede te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. De exploitatie en bredere benutting van sportaccommodaties wordt verder verbeterd, de openbare ruimte wordt nog beweegvriendelijker ingericht en alle sportaccommodaties zijn straks zoveel mogelijk duurzaam.

Motivatie

Een goede sportinfrastructuur zien we als een must. De infrastructuur moet voldoen aan de behoefte van de bewoners in de gemeente (regio). Er moet sprake zijn van goede toegankelijkheid (voor alle doelgroepen), een veilige omgeving, en duurzaamheid vanuit milieu/energie perspectief centraal staan. De kwaliteit van infrastructuur kent ook een relatie met veiligheid en gezondheid. Bv. veilige inrichting, goede routing, juiste materialen et cetera.

De infrastructuur betreft niet alleen de accommodaties zelf, maar ook de openbare ruimte. De openbare ruimte willen we zo toegankelijk mogelijk maken om sporten en bewegen te faciliteren. Hiermee spelen we ook in op het 'ongeorganiseerd' sporten of beter gezegd het 'anders' georganiseerd sporten. Een steeds grotere groep organiseert zich alternatief met gebruik van digitale tools. Er worden digitale gemeenschappen/groepen gevormd die gebruik maken/willen maken van de openbare of bestaande sportinfrastructuur. De omgeving, de verbindingen, routes, toegankelijkheid vormen een belangrijk geheel om sporten en bewegen voor iedereen duurzaam te faciliteren en meegaan in de snelle maatschappelijke ontwikkelingen. Infrastructuur vraagt ook om middelen. Onderdeel hiervan is heldere en consistente subsidiering.

Ambitie en doelstellingen

- Verduurzamen sportaccommodaties door:
 - Realiseren van energiebesparende maatregelen
 - Verlagen gebruik milieubelastende materialen (single use plastics)
 - Reduceren afval
 - Realiseren eigen opwek energie voor eigen of breder gebruik
- Optimaliseren gebruik accommodaties door:
 - verbreding aanbod bestaande en nieuwe sportaanbieders voor andere doelgroepen
 - het inrichten van gebruik door en faciliteren van gebruik voor andere doelgroepen dan reguliere sportaanbieders (bijv. Urban Sports)
- Vergroten inzetbaarheid openbare ruimte door:
 - Vriendelijker en daarmee bruikbaar maken voor sporten en bewegen (meer en betere fiets- en wandel mogelijkheden)

- Plaatsen sportkooien, Urban Sports objecten, speelveldjes die gebruikt kunnen worden door bewoners en/of geprogrammeerd kunnen worden door bestaande en nieuwe aanbieders.

Planning & implementatie Sportakkoord Heemstede

Het veld wordt geïnformeerd over het Sportakkoord Heemstede, de financieringsregeling en aanvraag procedure. M.b.t. de uitvoering kunnen aanvragen ingediend worden. Deze worden getoetst door een uit de kerngroep voortgekomen, en daarmee kleinere, regiegroep aangevuld met gemeentelijke representatie (in de rol van proces- en middelen eigenaar).

Financiën:

Voor de kalenderjaren 2021 en 2022 is op basis van het inwonersaantal van de gemeente Heemstede 20.000, - euro per jaar beschikbaar. In 2021 is dit bedrag verdubbeld als gevolg van de corona impact die gemeenten en de lokale sport- en beweeg aanbieders hebben ondervonden.

De beschikbare middelen zijn bedoeld als aanjager van nieuw en verbeterd aanbod en de regeling is beperkt in omvang en looptijd. Het is dan ook aan te bevelen om krachten te bundelen en samenwerking te zoeken ten einde de middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. De sportakkoord gelden kunnen worden aangevuld met cofinanciering door middel van bijvoorbeeld sponsoring en inzet van fondsen .

Proces van aanvragen

Een breed scala van sport en beweegaanbieders, maatschappelijke organisaties en overige partijen uit de gemeente Heemstede kunnen aan de hand van een eenvoudig proces en een set criteria (onderstaand benoemd) bij SportSupport een aanvraag indienen met onderbouwing van doelgroep(en) en doelstelling(en).

Voor het aanvragen en toekennen van projecten of activiteiten wordt een heldere en eenvoudige werkwijze gehanteerd.

- Aanvragers kunnen gebruiken maken van een hiervoor bedoeld aanvraagformulier.
- Initiatiefnemers kunnen gedurende het hele jaar aanvragen indienen voor een project of activiteit. 4x per jaar besluit de regiegroep hierover.
- Aanvragen ingediend voor 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober te worden ingediend (lopende jaar 2021 wijkt hierin af). Aanvragers horen, eind van de genoemde maand of een bijdrage wordt toegekend. Uitbetaling vindt daarna binnen 1 maand plaats;
- In de aanvraag is ten minste opgenomen een kort plan van aanpak met doelstelling, werkwijze, begroting en beoogd resultaat. De wijze van borging van het plan moet specifiek en uitgebreid worden benoemd;
- Er geldt een bijdrage van maximaal €3.000 per projectaanvraag. Als ondersteuning vanuit regulier gemeentelijk beleid mogelijk is, wordt dat eerst benut;
- Partijen mogen meerdere initiatieven indienen;
- De activiteiten of projecten moeten starten binnen 2 maanden na toekenning en kennen een looptijd van maximaal 2 jaar;
- Na afloop levert de aanvrager een kort verslag in met resultaten en effecten.

Criteria

- Het aangevraagde project of activiteit sluit aan op één of meerdere ambities uit het Sportakkoord Heemstede;
- De uitvoering van de activiteit vindt plaats in de gemeente Heemstede en is gericht op inwoners van de gemeente;

- De aanvrager van het project of activiteit werkt samen met ten minste één andere partij uit de gemeente (vereniging en/of maatschappelijke partner en/of commerciële partij);
- Aanvragen mogen zowel nieuwe projecten of activiteiten betreffen, als ook bestaande initiatieven die verbreed of opgeschaald worden.
- Aanvragen voor reguliere activiteiten, exploitatiekosten of activiteiten die al gestart zijn en op een andere wijze gefinancierd worden, kunnen niet worden toegekend;
- Het project of activiteit kan leiden tot verbreding voor anderen. Een spin-off wordt gestimuleerd door het beschikbaar stellen van resultaten, presentaties, aanpak en/of netwerken;
- In de aanvraag van de activiteit is helder omschreven hoe de borging en het vervolg van de activiteit is geregeld na het aflopen van de projectperiode;
- Het aangevraagde bedrag is een bijdrage voor de totale kosten. Aanvragers maken inzichtelijk welke cofinanciering wordt ingezet.

Selectie:

- De regiegroep beoordeelt de plannen en kent projecten een uitvoeringsbudget toe;
- De regiegroep werkt transparant en beoordeelt aanvragen op basis van de genoemde criteria;
- Toekenning van aanvragen is mogelijk zolang er budget beschikbaar is. Aan de hand van de criteria en het aantal aanvragen wordt het beschikbare budget verdeeld. Het is mogelijk dat, wanneer er dusdanig veel goede aanvragen zijn, het gehele jaarbudget al in januari wordt verdeeld. In dit geval vervallen de overige mogelijkheden tot aanvragen.

Algemeen

- Uitvoerende partijen zijn verantwoordelijk voor de voortgang, monitoring, eindresultaat, borging en rapportage aan de regiegroep;
- Het Sportakkoord kan op basis van bevindingen tussentijds worden aangepast qua inhoud en voorwaarden. Hierover zal tijdig worden geïnformeerd.

6 Sportakkoord Heemstede → Nota Sport en Bewegen

Het Sportakkoord Heemstede vormt allereerst een concreet startpunt om met deelnemende partijen over te gaan tot invulling, realisatie en gericht besteden van de uitvoeringsmiddelen. De inhoud van het Sportakkoord Heemstede is gebaseerd op actuele en naar verwachting realistische meerjarige behoeften. Deze inhoud kan dan ook dienen als basis voor het opstellen van een verdere toekomstvisie die vervolgens vertaald wordt naar een nieuwe nota Sport en Bewegen Heemstede.

Sportformateur en sportadviseur, beiden eerder genoemd, komen op basis van hun bevindingen tot een aantal aanbevelingen die meegenomen kunnen worden in het nieuwe meerjarige sport- en beweegbeleid.

De bevindingen kennen hun basis in:

- de raadplegingen van het veld
- in de data zoals vermeld in 2) Facts & Figures
- in de stukken zoals vermeld onder 7) Bronnen en Bijlagen
- overleg met de beleidsafdeling Sport gemeente Heemstede
- de gesprekken met de kerngroep Sportakkoord Heemstede
- gesprekken met stakeholders (doelgroepen en aanbieders)

Aanbevelingen:

In het meerjarig sport- en beweeg beleid, als onderdeel van het breder beleid op het sociaal domein strekt het tot aanbeveling om te investeren in en te stimuleren op onderstaande gebieden:

- Infrastructuur
 - Urban Sports
Landelijk, maar zeker ook in Heemstede zijn zogenaamde Urban Sports in opmars. Met het olympisch worden van skateboards is een nieuwe impuls gegeven aan een sport die reeds lange tijd in Nederland actief beoefend wordt. Veelal in de openbare ruimte, maar meer en beter in daartoe ingerichte infrastructuur. In Heemstede is deze kwalitatief en kwantitatief beperkt aanwezig. Upgraden van bestaande en aanleggen van nieuwe infrastructuur, in de openbare ruimte en/of op de bestaande sportparken gericht op skateboards, BMX-en, inline skaten, freerunning en andere Urban Sports biedt ruimte aan een groeiende populatie Heemstedenaren, voornamelijk jongeren, die hiervoor in de huidige situatie beperkt gebruik maken van de bestaande infrastructuur, minder wenselijk hun sport beoefenen in de reguliere openbare ruimte of uitwijken naar omliggende gemeenten. Een onderzoek onder en met gebruikers naar behoeften en het inwinnen van professioneel advies in mogelijkheden qua infrastructuur ligt voor de hand.
 - Openbare ruimte
 - Investeren in meer en betere wandel/hardloop- en fietsroutes. Het ongeorganiseerd sporten en bewegen, niet of minder in de traditionele verenigingsstructuur maakt een groei door, op momenten wanneer het de inwoner uitkomt en waar het de inwoner uitkomt. De verwachting is dat deze trend zich de komende jaren doorzet en er dus in

toenemende mate behoefte is aan laagdrempelige kwalitatieve en veilige wandel- en fietspaden.

- Plaatsen van fitnessstoestellen die enerzijds individueel door de inwoners kunnen worden gebruikt, maar tevens door nieuwe aanbieders die aanvullend op de meer traditionele sportschool personal en/of groepstrainingen kunnen aanbieden in deze infrastructuur.
 - Sportveldjes (bijv. Cruiff Court of Kraijcek Playground) in de wijk(en). Deze kunnen benut worden door jeugd en jongeren, maar ook voor bewegingsaanbod voor de groeiende groep senioren in Heemstede. Er kan ook breed programmeerbaar “Sport in de Wijk” worden aangeboden met inzet van buurtsportcoaches voor verschillende doelgroepen.
 - Bestaande sportparken upgraden naar multidisciplinaire inzetbaarheid. Pas bestaande sportaccommodaties zo aan dat ze voor meerdere sporten en door andere sporters benut kunnen worden die dit mogelijksterwijs ook op andere momenten dan de reguliere gebruikers willen en kunnen. Veel van de huidige accommodaties zijn voor en door verenigingen ingericht op de primaire sport die er wordt bedreven. Gericht onderzoek naar gewenste en benodigde aanpassingen kunnen de basis leggen voor optimaler gebruik door meerdere doelgroepen en daarmee met een hoger rendement op investering.
- Doelgroepenbeleid
 - Jongeren 12 – 23 jaar

In deze leeftijdscategorie is landelijk sprake van een daling in sportparticipatie. Lidmaatschappen van verenigingen worden in de fase van overgang naar voortgezet onderwijs beëindigd en in veel gevallen niet opgevolgd door andere vormen van sporten en bewegen. Het strekt tot aanbeveling om gericht op en waar mogelijk in overleg met deze doelgroep te onderzoeken hoe beter op een veranderde behoefte kan worden ingespeeld. Tevens om met het voortgezet onderwijs aanvullend sport- en beweegaanbod te genereren of te stimuleren.
 - Inwoners met een beperking

In brede samenwerking met partijen in zorg en welzijn komen tot een breder lokaal en laagdrempelig aanbod. Waar mogelijk met en bij bestaande sport- en beweegaanbieders, anders op en in de faciliteiten van zorgorganisaties. In Heemstede zijn een aantal organisaties actief op het gebied van dag en vrijetijdsbesteding.
 - Ouderen

Heemstede is een vergrijzende gemeente met een groeiende groep vitale ouderen. Landelijk is waarneembaar dat veel ouderen, weliswaar op ander niveau, in bepaalde mate langer actief blijven. Ook is waarneembaar dat men graag sport en beweegt dicht(er) in de eigen woonomgeving. Heemstede kan inzetten op het laten organiseren van gericht sport- en beweegaanbod, te denken valt aan varianten van de oorspronkelijk beoefende sporten zoals Walking Voetbal en Hockey. Ook het stimuleren van wandelgroepjes (biedt niet alleen een beweegcomponent maar levert ook een bijdrage aan sociale

samenhang en participatie en daarmee verminderde kans op vereenzaming) spreekt tot de verbeelding.

- Statushouders
Ervaring leert dat inwoners die nieuw zijn in de Nederlandse samenleving niet of anders bekend zijn met sporten en bewegen. Actief benaderen en begeleiden naar sport- en beweegaanbieders is te overwegen. Specifiek aanbod t.b.v. veiligheid en integratie van statushouders (zwem- en fiets(verkeers)vaardigheid) zijn essentieel.
- Verenigingsondersteuning
Verenigingen hebben naast de actuele corona impact, met alle gevolgen van dien, al langer te maken met druk op de organisatie van de vereniging als zodanig. Ledenbehoud en -werving, idem vrijwilligersbehoud en –werving, maar ook zaken als het zeer recentelijk in werking treden van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (<https://wbtr.nl/>), duurzaamheidsvraagstukken, actualiseren sportaanbod, differentiëren van lidmaatschapsvormen, concurrentie van alternatief aanbod, moeten/willen implementeren van beleid op roken en drinken, implementeren van een gezonder kantine aanbod en nog veel meer vraagstukken vereisen een hoge mate van actuele kennis en professionaliteit. Behoeftte aan ondersteuning in veel zo niet al deze vraagstukken is breed aanwezig. Het is dan ook aan te bevelen om in het vernieuwde sportbeleid nadrukkelijk ondersteuning te bieden aan de sportaanbieders. Te denken valt aan:
 - Inzetten extra formatie buurtsportcoaches gespecialiseerd in verenigingsadvies. Zowel SportSupport als Sportservice hebben hierin brede expertise en kunnen hier met hun specialisten invulling aan geven. Betreffende verenigingsadviseurs kunnen op individueel verenigingsniveau adviseren en ondersteunen maar ook bijeenkomsten organiseren waarin actualiteiten op het gebied van sport en bewegen worden gepresenteerd en besproken. Externe specialisten (juridisch, duurzaamheid, inkoop, besturen et cetera) kunnen worden ingezet op specifieke vraagstukken.
 - Inzetten extra formatie buurtsportcoaches om te assisteren in het organiseren, bemannen en borgen van nieuw doelgroep gericht aanbod door sportaanbieders. Bereidheid om voor bijvoorbeeld aanbod te genereren voor inwoners met een beperking is aanwezig maar enerzijds specifieke kennis en anderzijds mankracht ontbreekt veelal om de goede gedachten om te kunnen zetten in daadwerkelijke realisatie van nieuw en/of aangepast aanbod.
 - In buurgemeente Haarlem wordt reeds jaren gewerkt met zogeheten klankbordgroepen (binnensport, buitensport en zwembaden). Afvaardiging van enkele verenigingsbestuurders die zorgdragen voor inventarisatie bij en terugkoppeling naar een bredere achterban van bestuurders treden periodiek in overleg met representatie van de gemeente en ondersteunende sportorganisaties (in Heemstede bijvoorbeeld Sportplaza, Sportservice en SportSupport). In deze overleggen worden niet alleen actuele zaken vanuit beleid en/of het veld besproken, er ontstaat ook meer en betere bekendheid bij de clubs onderling. Er kunnen gezamenlijke acties worden ingezet op het gebied van inkoop, verduurzamen, kadertraining et cetera.

- Sport en bewegen inzetten t.b.v. participatie in de maatschappij
 - Scholingsprogramma (Leider Sportieve Recreatie) bieden voor inwoners met interesse in sport & bewegen maar om diverse redenen een afstand hebben tot scholing en arbeidsmarkt.
 - Inzetten op vrijwilligersbeleid
Sport- en beweegaanbieders hebben (eerder vermeld onder Verenigingsadvies) in toenemende mate behoefte aan nieuwe/extra vrijwilligers. Landelijk is de trend waarneembaar dat ouderen vaker en langer alleen leven en vereenzamen. Mogelijkerwijze kan er beleid worden ontwikkeld om behoeften met elkaar te verbinden, de sportaanbieders te versterken en de eenzaamheid terug te dringen.

- Sport en bewegen in het kader van preventie en gezondheidsbeleid.
 - Naast het realiseren van het Sportakkoord Heemstede is nadrukkelijk het advies dit te koppelen aan cq. te integreren met een preventieakkoord. Hiermee te komen tot een Lokaal Gezondheidsakkoord. In dit integrale beleid moet met name de preventieve kracht die uit gaat van een leven lang sporten en bewegen worden geborgd. Het betrekken van lokale zorgaanbieders moet leiden tot aanbod voor bijvoorbeeld:
 - (Pre)diabeten met diabetes 2, hier kan ingezet worden op de landelijk succesvolle interventie “Nationale Diabetes Challenge”
 - Inwoners met Obesitas. Landelijk voor jeugd en jongeren gevat in de het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG). Niet essentieel het onder deze noemer ten uitvoer te brengen Wel van uitermost belang om de ontwikkelingen in deze doelgroep (toenemende inactiviteit, eet-, drink-, rook- en drugsgedrag) te adresseren met advies en gericht aanbod.
 - Inwoners met andere aandoeningen ten gevolge van een minder goede tot ongezonde levensstijl.

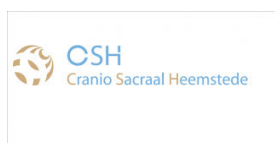

7 Bronnen

1. Nota Sport en Bewegen in Heemstede
2. Motie "Sport verdient structureel aandacht"
3. Overzicht Sport en Bewegen in Heemstede
4. Mindmap Brainstormsessie Sport
5. Proces Lokaal Sportakkoord en Nieuwe Nota Sport en Bewegen
6. Collegebesluit B&W Heemstede "Proces Lokaal Sportakkoord en nieuwe nota Sport en Bewegen"
7. Enquête 2020
8. Beleidsplan Sociaal Domein Gemeente Heemstede 2020 t/m 2023, oktober 2019

8 Deelnemers Sportakkoord Heemstede

9 Colofon

Deelnemende partijen

Verenigingen

HBC Voetbal	Voetbalvereniging
Zwemvereniging HPC Heemstede	Zwemvereniging
SV KennemerRand	Vereniging voor fitness, (hard)lopen
NJV de Haven	Zeilvereniging
Tennis Vereniging HBC	Tennisvereniging
VEW	Voetbalvereniging
TV Merlenhove	Tennisvereniging
Hbc gymnastics	Gymnastiekvereniging
Honk- en Softbalvereniging RCH-Pinguïns	Honk & Softbalvereniging
KRZV Het Spaarne, Heemstede	Roeivereniging
MHC Alliance	Hockeyvereniging
Holland Schermen	Schermmvereniging

Onderwijs – basis

Icarus
De Ark Heemstede
Basisschool De Evenaar
Bosch en Hovenschool

Overig

WIJ Heemstede	Welzijn
Sportplaza Groenendaal	Zwembad, Sporthal en Sportpark Groenendaal
Stichting Sportpark HBC	HBC Voetbal, tafeltennis, kinder- en naschoolse opvang
Craniosacraal Heemstede.nl	Craniosacraal therapie
David Blakmoor	Fysiotherapie & Sport Fysio & Sport
Kinderfysiotherapie Poelmann-Fenenga	Fysiotherapie
DBHGYM	Sportschool & dance

Faciliterend

Gemeente Heemstede	Bjørn Lanser
SportSupport	Rianne Koldenhof/ Tim Joon
Team Sportservice	Lisette van Dee
Sportformateur	Arnoud Willemstijn
Sportadviseur	Jerry Buitendijk